

Postanowienie z dnia 5 grudnia 2006 r.

II PZ 57/06

Niewskazanie w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia uniemożliwia nadanie jej prawidłowego biegu wówczas, gdy przedmiotem roszczenia materialnego nie jest oznaczona kwota pieniężna (art. 187 § 1 pkt 1 w związku z art. 19 § 1 i art. 368 § 2 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 grudnia 2006 r. sprawy z powództwa Waldemara U. przeciwko Uniwersytetowi W. o przywrócenie do pracy, na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 10 maja 2006 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 19 października 2005 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy przywrócił powoda Waldemara U. do pracy w Uniwersytecie W. w W. i zasądził na jego rzecz od strony pozwanej wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy kwocie 3.537,20 zł. Od wyroku tego pozwany Uniwersytet wywiódł apelację, w której domagał się jego zmiany i oddalenia powództwa, a wezwany przez Sąd Okręgowy w Warszawie do uzupełnienia braków formalnych środka odwoławczego poprzez podanie wartości przedmiotu zaskarżenia, pismem z dnia 31 stycznia 2006 r. udzielił informacji, że zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 24, poz. 110 ze zm.) jest zwolniony od opłat sądowych.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2006 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację stwierdzając, że skarżący, pomimo wezwania do uzupełnienia braków formalnych

apelacji poprzez podanie wartości przedmiotu zaskarżenia (stosownie do art. 368 § 2 k.p.c.) nie usunął tych braków w wyznaczonym terminie, co rodzi skutek przewidziany w art. 373 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie strona pozwana wniosła o jego uchylenie i skierowanie sprawy do merytorycznego rozpoznania. Skarżący powołał się na ustawowe zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych i swoje przekonanie, że skierowane przez Sąd drugiej instancji wezwanie do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia podyktowane było zamiarem ustalenia wysokości opłaty od apelacji. Podniósł ponadto, że stosownie do treści wyroku Sądu pierwszej instancji wartość przedmiotu zaskarżenia mogła stanowić kwota 3.537,20 zł, na co strona pozwana wskazywała w apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 368 k.p.c. określa niezbędne elementy konstrukcyjne apelacji, stanowiąc w § 2, że w sprawach o prawa majątkowe należy oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia przy odpowiednim zastosowaniu reguł określonych w art. 19-24 i 25 § 1 k.p.c. Jeżeli sąd drugiej instancji dostrzeże braki apelacji, do usunięcia których strona nie była wezwana przez sąd pierwszej instancji, zażąda ich usunięcia w trybie przewidzianym w art. 130 § 1 k.p.c., a w razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie, apelacja ulega odrzuceniu z mocy art. 373 k.p.c. Z treści art. 130 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 2 marca 2006 r. wynika, że ma on zastosowanie w przypadku, gdy pismo procesowe jest dotknięte brakiem uniemożliwiającym nadanie mu prawidłowego biegu. Istotne jest zatem rozważenie kwestii, czy wezwanie do uzupełnienia apelacji przez określenie wartości przedmiotu zaskarżenia było niezbędne dla nadania jej biegu. Określenie wartości przedmiotu sporu i wartości przedmiotu zaskarżenia spełnia kilka funkcji. Przede wszystkim służy ono stwierdzeniu właściwości rzeczowej sądu oraz dopuszczalności skargi kasacyjnej, ale także ma na celu ustabilizowanie przedmiotu sporu i zakresu zaskarżenia dla eliminacji możliwości dowolnego ich określania w poszczególnych stadiach procesu dla potrzeb dopuszczalności zaskarżenia (skargi kasacyjnej) oraz ponoszenia kosztów procesu (ich rozliczenia między stronami). Te funkcje są spełniane także przez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji i dotyczą również spraw z zakresu prawa pracy. Dlatego też w

art. 368 § 2 k.p.c. w sposób jednoznaczny wprowadzono obowiązek oznaczenia w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o prawa majątkowe, wypełnienie którego powinno być egzekwowane na odpowiednim etapie postępowania (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2003 r., III PZP 10/03, OSNP 2004 nr 3, poz. 43 i z dnia 7 lipca 2005 r., II UZP 7/05, OSNP nr 24, poz. 396 oraz postanowienie z dnia 30 stycznia 2003 r., I PK 268/02, Monitor Prawa Pracy - wkładka z 2004 r. nr 9, poz. 10). Należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że możliwe jest specyficzne oznaczenie przedmiotu zaskarżenia w apelacji, tak aby nie budziła ona żadnych wątpliwości. Dotyczy to sytuacji, gdy żądanie dotyczyło zasądzenia konkretnej kwoty pieniężnej (przyznania świadczenia w określonej kwocie pieniężnej). W takim przypadku apelacja zaskarzająca w całości wyrok sądu pierwszej instancji orzekający o całości żądania, w której nie oznaczono wartości przedmiotu zaskarżenia, nie jest dotknięta brakiem uniemożliwiającym nadanie jej prawidłowego biegu w rozumieniu art. 130 § 1 k.p.c. (por. postanowienie z dnia 15 września 2000 r., I PZ 58/00, OSNAPIUS 2002 nr 9, poz. 214). W konsekwencji niewskazanie w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia uniemożliwia nadanie jej prawidłowego biegu wówczas, gdy przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 19 § 1 k.p.c.).

W niniejszej sprawie przedmiotem wyrokowania Sądu pierwszej instancji było przywrócenie powoda do pracy i zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Każde z tych roszczeń ma charakter majątkowy, a zatem zgodnie z art. 21 k.p.c. zlicza się ich wartość dla oznaczenia zarówno wartości przedmiotu sporu, jak i wartości przedmiotu zaskarżenia. Do pierwszego z roszczeń stosuje się art. 23¹ k.p.c. w związku z art. 19 § 2 k.p.c., zaś do drugiego - art. 19 § 1 k.p.c. (por. także postanowienie z dnia 10 grudnia 2001 r., I PZ 91/01, OSNAPIUS 2003 nr 24, poz. 596). Skoro strona pozwana zaskarżyła wyrok Sądu pierwszej instancji w całości, obowiązana była - stosownie do art. 368 § 2 k.p.c. - wskazać wartość przedmiotu zaskarżenia obliczoną według powyższych reguł. Wartości tej nie stanowiła bowiem zasądzona na rzecz powoda tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy kwota 3.537,20 zł, będąca wartością przedmiotu zaskarżenia tylko jednego z podlegających kumulacji roszczeń.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

=====